

Jarosław Rzepa

minister nauki i szkolnictwa wyższego

Interpelacja nr 7130

Interpelacja w sprawie wsparcia dla uczelni niepublicznych

Szczecin 29.05.2020r.

Interpelacja poselska w przedmiocie wsparcia dla uczelni niepublicznych w związku pandemią COVID-19

Działając na podstawie art. 115 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 9 maja 1996r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (t.j. Dz.U. 2018 poz. 1799), a także art. 192 ust. 1 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia [30 lipca](#) 1992r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. M.P. 2020 poz. 327), składam niniejszą interpelację w przedmiocie wsparcia dla uczelni niepublicznych w związku pandemią COVID-19.

Stan faktyczny

Sytuacja związana z rozprzestrzenianiem się wirusa Sars-CoV-2, który wywołuje chorobę COVID-19 szczególnie dotknęła sektor szkolnictwa, w tym - szkolnictwa wyższego. Zajęcia na uczelniach (w formie tradycyjnej) się nie odbywają, a studenci i wykładowcy pracują zdalnie. I o ile uczenie publiczne otrzymały wsparcie ze środków publicznych, to takiej pomocy nie przekazano już uczelniom niepublicznym. Sytuację tych drugich dodatkowo pogarsza fakt, iż resort nauki i szkolnictwa wyższego „wezwał” je do wypłacania z ich środków zapomóg dla studentów, a jednocześnie do wstrzymania konieczność płacenia czesnego przez studentów (które dla uczelni niepublicznych stanowi jedno z głównych źródeł utrzymania). Podkreślenia wymaga również fakt, iż uczelnie te nadal funkcjonują, wykonując obowiązek edukacji zdalnej, która generuje po ich stronie dodatkowe koszty.

Stan prawny

Zgodnie z art. 32 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. 1997. nr 78 poz. 483 ze zm. – zwana dalej: *Konstytucją RP* lub *ustawą zasadniczą*): „nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny”. Regulacja ta statuuje zasadę równości i zakaz dyskryminowania obywateli przez władze publiczne z jakiegokolwiek przyczyny. Jednocześnie art. 32 ust. 1 zd. 2 ustawy zasadniczej nakłada na władze publiczne obowiązek równego traktowania wszystkich obywateli. Korelacja pomiędzy tymi dwoma regulacjami prowadzi do wniosku, że każdy ma prawo do równego traktowania, a różnicowanie sytuacji prawnej, czy faktycznej obywateli przez władze publiczne, które w tych samych okolicznościach jedynych traktują lepiej, a drugich gorzej jest (co do zasady) niedopuszczalne.

Nie ulega wątpliwości, że brak wsparcia udzielanego uczelniom niepublicznym narusza wyżej wskazane regulacje prawne Konstytucji RP. Podstawą dyskryminowania wyżej wskazanych uczelni jest to, że nie należą one do sfery nauczania publicznego. Jednakże należy pamiętać o tym, iż obywatel ma prawo wybrać, czy pragnie się kształcić w uczelniach publicznych, czy też niepublicznych. Obie te sfery polskiej nauki muszą zaś podlegać tym zasadom i być równo traktowane przez władze publiczne. Tymczasem uczelnie niepubliczne nie otrzymały żadnego wsparcia w kolejnych „tarczach antykryzysowych”, a ich sytuację dodatkowo pogarsza konieczność wypłacania zapomóg dla studentów i wstrzymania poboru czesnego.

W Liście Otwartym z 23 maja 2020 roku rektorzy niepublicznych uczelni w Polsce apelują o to, by:

1. studenci ich uczelni studiujący w systemie stacjonarnym objęci zostali finansowaniem studiów ze środków budżetu państwa, administrowanych przez uczelnie;
2. uczelnie niepubliczne uzyskały możliwość zwrotu kosztów kształcenia na studiach stacjonarnych dla maksymalnie 10% liczby studentów (wg. stanu na dzień 1 marca 2020r.), przy czym kwota takiego zwrotu miałyby wnieść 10 000 zł na studenta (1 000 zł na miesiąc), zaś łączna kwota tej operacji – uzgodniona z uczelniami niepublicznymi w kontekście oceny skutków i efektów przyjętego modelu – nie powinna przekroczyć 300 mln zł.

Powyższe postulaty zasługują na uwzględnienie, albowiem prowadzą do równego traktowania uczelni publicznych i niepublicznych w Polsce, a więc do stanu zgodne z art. 32 Konstytucji RP. Warto także odnotować, że – jak podkreślają Autorzy Listu – wskazana przez nich kwota nie stanowi znacznego obciążenia dla budżetu państwa. Pozwoli ona na równą konkurencję pomiędzy sektorem nauki publicznej i niepublicznej, a w konsekwencji – przyciągnie do sektora prywatnego większą liczbę studentów, co zmniejszy obciążenie finansowe po stronie państwa.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się z następującymi pytaniami:

1. **Czy planowane jest udzielenie wsparcia finansowego dla uczelni niepublicznych w związku z panującą pandemią COVID-19 w ramach kolejnych „tarcz antykryzysowych”? Jeśli tak, to kiedy, na jakich zasadach i w jakiej wysokości?**
2. **Jakie będą zasady udzielania pomocy uczelniom niepublicznym w związku z pandemią COVID-19? Czy odpowiadają one postulatowi wyrażonemu przez rektorów uczelni niepublicznych w Polsce w Liście otwartym?**

Jarosław Rzepa

Posel na Sejm RP

IX kadencji